

GASILSKA ZVEZA ŠKOFJA LOKA

MLADINSKA KOMISIJA

Kidričeva cesta 51a, 4220 Škofja Loka · telefon: 04 / 513 17 13 · faks: 04 / 512 18 47

DŠ: SI26465019 ♦ TR: 07000-0000099806 ♦ MŠ: 5159806000 ♦ ŠD: 84.250
e-mail: info@gzveza-skofjaloka.si ♦ spletna stran: <http://www.gzveza-skofjaloka.si>

Št.: 143 / 10

Datum: 05. 10. 2010

PROSTOVOLJNA GASILSKA DRUŠTVA

RAZPIS

KVIZA GASILSKE MLADINE GZ ŠKOFJA LOKA 2010

Na osnovi programa dela MLADINSKE KOMISIJE GZ Škofja Loka in v skladu s Pravili o izvajanju gasilskih kvizov

organiziramo, KVIZ GASILSKE MLADINE GZ ŠKOFJA LOKA 2010, ki bo v

soboto, 23. oktobra 2010 s pričetkom ob 8⁰⁰ uri v prostorih GZ Škofja Loka

1. UDELEŽENCI

Za tekmovanje na kvizu gasilske mladine GZ ŠKOFJA LOKA lahko posamezna društva prijavijo neomejeno število ekip. Vsaka ekipa je sestavljena iz **treh članov**. Ekipe bodo razdeljene v **tri kategorije**, in sicer:

Ekipo sestavljajo trije člani:

Ø kategorija mlajši (pionirke, pionirji ali mešano) - od 7 do 11 let; (letniki 1999 - 2003)

Ø kategorija starejši (pionirke, pionirji ali mešano) - od 12 do 15 let; (letniki 1995 – 1998)

Ø kategorija mladinci (mladinke, mladinci ali mešano) - od 16 do 17 let; (letniki 1993 – 1994)

Člani ekipe se pri prijavi, kjer dobijo ocenjevalni list in načrt tekmovanja, izkažejo s **knjižico pionirja oz. mladince** - (veljajo pravilno izpolnjene knjižice pionirja in mladince, vsak udeleženec mora biti vpisan v Vulkan).

2. TEKMOVALNE DISCIPLINE

Mlajši pionirji-ke

Zap. št.	tema	snov	Sodelujejo
1.	drži- ne drži	bronasta značka	celotna ekipa
2.	požarna preventiva	bronasta značka	celotna ekipa
3.	gasilska znanja	splošno – predmeti, orodje in pojmi v gasilstvu	celotna ekipa
4.	vezanje vozlov	jamborski, tkalski, tesarski	vsak svoj voz
5.	spoznavanje gasilskega orodja	poišči svoj par	celotna ekipa

LITERATURA:

- in 2. Priročnik za delo z gasilsko mladino, ponatis 2006
4. GŠTD, četrta izdaja 2003, stran 57, 58, 59
5. Razlaga v pravilih in točkovanju kviz

Starejši pionirji-ke

Zap. št.	tema	snov	Sodelujejo
1.	drži- ne drži	srebrna značka	celotna ekipa
2.	požarna preventiva	srebrna značka, oznake za večšine pionirjev in mladincev, čini in oznake pionirjevi in mladincev	celotna ekipa
3.	splošna in gasilska znanja	spoznavajmo slovenska mesta in kraje vse o gasilskem tekmovanju za mladince	celotna ekipa
4.	vezanje vozlov	jamborski, tkalski, tesarski	na žreb - vsak svoj voz
5.	spoznavanje gasilskega orodja	sklopi, izberi in najdi	po lastni izbiri

LITERATURA:

1. in 2. Priročnik za delo z gasilsko mladino, ponatis 2006
3. Izbor mest in krajev iz knjige Slovenija – Turistični vodnik, MK - nabor krajev priloga razpisu, GŠTD, 2003, (stran 50, 68, 136)
4. GŠTD, 2003, stran 57, 58, 59
5. GŠTD, 2003 stran 162, 154 in 64-65

Mladinci-ke

Zap. št.	tema	snov	Sodelujejo
1.	drži- ne drži	izbor 50 vprašanj teorije za tekmovanje Matevža Haceta	celotna ekipa
2.	požarna preventiva	zlata značka čini-funkcijske oznake in specialnosti gasilcev	celotna ekipa
3.	splošna in gasilska znanja	spoznavajmo slovenska mesta in kraje tekmovanja gasilsko športnih disciplin – vaja člani	celotna ekipa
4.	vezanje vozlov	tkalski, tesarski in navezava ročnika	na žreb – vsak svoj
5.	spoznavanje gasilskega orodja	spajanje cevi na trojak	celotna ekipa

LITERATURA:

1. Priloga razpisu - Vprašanja z odgovori za teoretični test MH – 2009/2010
2. Priročnik za delo z gasilsko mladino, ponatis 2006, spletna stran GZS
3. Izbor mest in krajev iz knjige Slovenija – Turistični vodnik, MK – nabor krajev priloga razpisu, GŠTD 2003, člani po CTIF-u (stran 80, 111)
4. GŠTD, 2003, stran 57, 58, 59
5. Priloga razpisu – opis in skica izvedbe vaje

3. POTEK TEKMOVANJA

Ekipe se po prihodu na kraj tekmovanja najprej prijavijo, nato dobijo načrt tekmovanja. Tekmovanje se bo izvedlo po delovnih postajah, tako da se vsaka naloga opravlja na drugem kraju.

4. RAZGLASITEV REZULTATOV IN PODELITEV PRIZNANJ

Ekipe, ki dosežejo prva tri mesta v posamezni kategoriji, prejmejo medalje. Na regijski kviz, ki bo v soboto 6. novembra v **OŠ Poljane**, imata pravico do nastopa **najboljši dve ekipi** v posamezni kategoriji iz kviza GZ Škofja Loka. (prve tri v primeru, da je več kot 60 ekip v kategoriji)

5. PRIJAVA EKIP

Društva naj ekipe prijavijo **najkasneje do torka, 19. oktobra 2010** na Gasilsko zvezo Škofja Loka po telefonu 04 513 17 13 ali po elektronski pošti: info@gzveza-skofjaloka.si

Ker so ob takih tekmovanjih vedno pripombe, da je preveč čakanja, smo se na seji MK odločili, da vsako sodelujoče društvo na kvizu prijavi po enega sodnika (ni potrebno da ima opravljen tečaj za sodnika). Prijavi se ga ob prijavi ekipe! Zbor sodnikov bo na dan kviza ob 7.00 uri na GZ.

Prijave prispele po tem datumu se ne bodo upoštevale. **Na osnovi prijav bo narejen razpored tekmovanja, o katerem bodo društva obveščene naknadno.**

6. PRAVILA

Pravila kviza gasilske mladine in točkovanje so priložena kot priloga. Če se katerikoli član ekipe ali njihov mentor vede neprimerno in se ne drži predpisanih pravil, ga ima vodstvo tekmovanja pravico diskvalificirati in s tem diskvalificirati celotno ekipo. Pisne pritožbe ekip so možne še 15 minut po opravljenem delu posamezne ekipe. Začetno število točk je 500.

7. SPLOŠNO

Prosimo vas, da se držite razporeda tekmovanja, ki ga bomo poslali naknadno. Uro pričetka tekmovanja vaših ekip vam bomo poslali zraven razporeda tekmovanja. Vsak tekmovalec bo dobil sendvič in pijačo.

Ekipe tekmuje na lastno odgovornost.

Z gasilskim pozdravom, NA POMOČ!

**Tajnik:
Neža Kopač I.r.**

**Predsednik MK:
Matjaž Podrekar I.r**

Priloge:

- Ø Pravila tekmovanja in ocenjevanja
- Ø Prijavnice
- Ø Vprašanja za mladino za temo drži – ne drži
- Ø Vprašanja prva pomoč za mladince
- Ø Seznam krajev in mest za starejše pionirje in mladince
- Ø Vprašanja iz zgodovine za mlajše pionirje
- Ø Bronasta značka
- Ø Srebrna značka
- Ø Zlata značka

Gradivo »Varnost v prometu« za mlajše pionirje in »Zgodovina gasilstva« za vse kategorije se nahaja na spletni strani Gasilske zveze Slovenije

PRAVILA IN TOČKOVANJE

za izvedbo kviza gasilske mladine GZ Škofja Loka 2010

1. Drži ali ne drži

Mlajši in starejši pionirji ter mladinci

Ekipa odgovarja na 10 vprašanj iz gasilske tematike tako, da obkroži pravilno trditve »DRŽI« ali »NE DRŽI«

Ocenjevanje:

Ø Za vsak pravilen odgovor

1 pozitivna točka

2. Požarna preventiva

Mlajši in starejši pionirji ter mladinci

Vsaka ekipa iz posamezne kategorije dobi po 10 vprašanj.

Mlajši pionirji odgovarjajo z obkroževanjem, tako, da obkrožijo črko pred pravilno trditvijo.

Starejši pionirji in mladinci odgovarjajo na 5 vprašanj z obkroževanjem (obkrožijo črko pred pravilno trditvijo) in na 5 vprašanj opisno.

Ocenjevanje:

Ø za vsak pravilen odgovor z obkroževanjem

1 pozitivna točka

Ø za vsak opisni odgovor

0, 1 ali 2 pozitivni točki

3. Gasilska znanja

Mlajši pionirji

Mlajši pionirji morajo poznati opremo, ki jo uporabljajo pri svojem delu in spoznavajo pri učenju za preventivne teste.

Vsaka ekipa izžreba 3 gesla, pod katerimi se skrivajo trditve - vprašanja. Vse ekipe morajo uganiti pravilno geslo (starejši pionirji in mladinci tudi večbesedna gesla). Voditelj kviza prebira posamezne trditve. Izhodiščno število točk je 5 in se zmanjšuje v primeru, da v 15 sekundah ni pravilno napisanega odgovora. Točkovanje se nadaljuje tako, da pravilen odgovor pri naslednji trditvi prinese 4 točke, nato 3 točke, 2 točki, 1 točko in če ekipa ne ugane pravilne trditve 0 točk. (Po sistemu malih sivih celic).

4. Splošna in gasilska znanja

Starejši pionirji ter mladinci

Vsaka ekipa izžreba po 1 številko vprašanj iz vsake teme, pod katerimi se skrivajo trditve – vprašanja. Vse ekipe morajo uganiti pravilno geslo (gesla so lahko sestavljena tudi iz večih besed). Voditelj kviza prebira posamezne trditve. Izhodiščno število točk je 3 in se zmanjšuje v primeru, da v 15 sekundah ni pravilno napisanega odgovora. Točkovanje se nadaljuje tako, da pravilen odgovor pri naslednji trditvi prinese 2 točki, 1 točko in če ekipa ne ugane pravilne trditve 0 točk. (Po sistemu malih sivih celic).

5. Vežanje vozlov

Mlajši in starejši pionirji ter mladinci

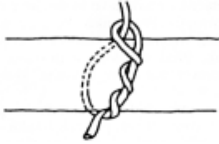
Mlajši pionirji

Vsak izmed treh članov ekipe si izbere po en vozle (en član ekipe dela jamborski vozle, drugi član ekipe tkalski vozle, tretji član ekipe pa tesarski vozle). Vsak član dela drug vozle, brez žreba. Na ciljnih črti je postavljeno stojalo z vrvjo dolgo 2 m, premera 8 mm, s katero tekmovalec izdelava vozle. Vozle mora biti obvezno narejen na stojalu. Ko končajo, se umaknejo od stojala za korak nazaj in dvignejo roko. Na voljo imajo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom. (V tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 10 negativnih točk za vsak neizdelan vozle.) Merjenje časa se zaustavi, ko je zadnji tekmovalec zaključil z delom in dvignil roko.

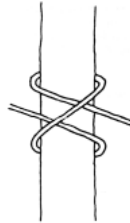
Starejši pionirji

Vrsto vozla tekmovalci izžrebajo tik pred pričetkom.

Na ciljnih črti je postavljeno stojalo z vrvjo dolgo 2 m, premera 8 mm, s katero tekmovalec izdelava vozle. Vozel mora biti obvezno narejen na stojalu. Ko končajo, se umaknejo od stojala za korak nazaj in dvignejo roko. Na voljo imajo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom. (V tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 10 negativnih točk za vsak neizdelan vozle.) Merjenje časa se zaustavi, ko je zadnji tekmovalec zaključil z delom in dvignil roko.

Tesarski vozle

Jamborski vozle

Tkalski vozle

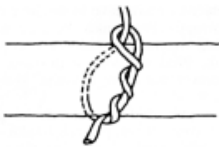
Mladinci

Vrsto vozla in navezavo ročnika izžrebajo.

Na ciljnih črti je postavljeno stojalo z vrvjo dolgo 2 m, premera 8 mm, s katero tekmovalec izdelava vozle. Vozel mora biti obvezno narejen na stojalu. Za navezavo cevi z ročnikom je dolžina reševalne vrvi predpisana (dolžina 30 m, Ø 12 mm, GŠTD, 2003, stran 57, slika 17). Ročnik s pipo je pripet na zvit kolobar C cevi, ki leži pod stojalom.

Ko tekmovalci končajo z navezavo, se umaknejo od stojala za korak nazaj in dvignejo roko. Na voljo imajo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom. (V tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 10 negativnih točk za vsak neizdelan vozle ali navezavo ročnika.) Merjenje časa se ustavi, ko je zadnji tekmovalec zaključil z delom in dvignil roko.

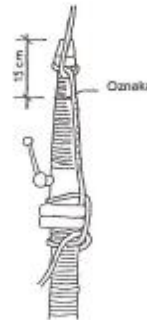
Tesarski vozle

Tkalski vozle

Navezava ročnika

Ocenjevanje:

- Ø vsaka sekunda izvajanja naloge
- Ø nepravilno izdelan vozle ali navezava ročnika
- Ø govorjenje med vajo, za vsak primer

- 1 negativna točka
- 10 negativnih točk
- 2 negativni točki

6. Poznavanje gasilskega orodja

Mlajši pionirji

2 m od označenega startnega mesta je označen prostor, kjer je pripravljeno gasilsko orodje in oprema. Oprema je pripravljena:

Na levi strani (ročnik, nosilec cevi, gasilska kapa, gasilske hlače in oznake tekmovalcev strojnik, napadalec 1, vodar 1 in cevar 1) in

Na desni strani (cev, cev, gasilska bluza, gasilska bluza in oznake tekmovalcev sel, napadalec 2, vodar 2 in cevar 2).

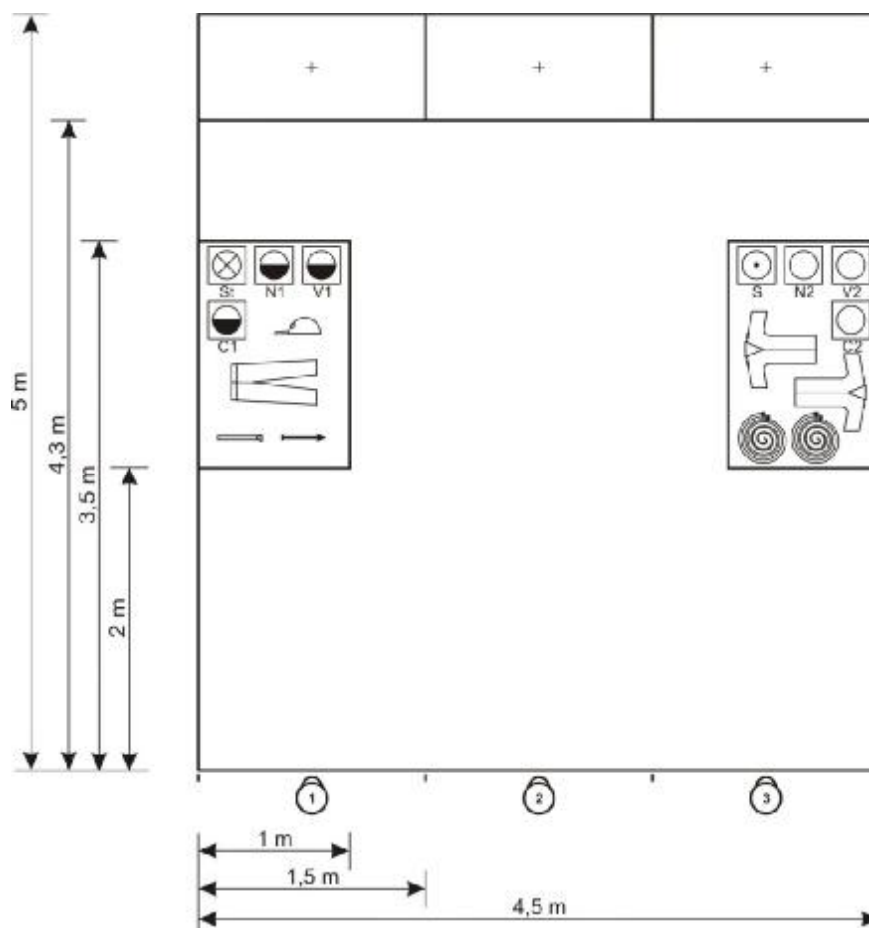
Člani ekipe tik pred pričetkom izvedbe vaje izlečejo vsak svoj list z napisom gasilskega orodja ali opreme. Ko tekmovalci izžrebajo listek z napisom gasilskega orodja ali opreme imajo na razpolago nekaj časa, da lahko preberejo, kaj piše na izžrebanem listku. Tekmovalci se med seboj ne smejo pogovarjati.

Ko je ekipa pripravljena, na znak sodnika vsak tekmovalec poišče gasilsko orodje oz. opremo, ki je napisana na listku in nato še njegov par – gasilsko orodje oz. opremo, ki spada zraven. Vaja je končana, ko vsi trije tekmovalci najdejo svoje pare (tistega, ki je napisan na listku in tistega, ki spada zraven) in jih odložijo 1 m naprej na za to označen prostor. Merjenje časa se zaustavi, ko je zadnji tekmovalec zaključil z delom in dvignil roko.

Ko je vaja končana, morajo imeti člani ekipe izžrebane listke pri sebi, da lahko sodnik preveri, ali so izbrali pravo orodje oz. oznake ter njihove pare.

Za vajo ima ekipa na voljo 60 sekund. Po tem času morajo zaključiti z delom. (V tem primeru prejme ekipa 60 negativnih točk in po 5 negativnih točk za nepravilen par orodja).

Možni pari: ročnik in cev, nosilec cevi in cev, gasilska kapa in bluza, gasilske hlače in bluza, oznake tekmovalcev strojnik in sel, oznake tekmovalcev napadalec 1 in 2, oznake tekmovalcev vodar 1 in 2 ter oznake tekmovalcev cevar 1 in 2.

Ocenjevanje:

Ø vsaka sekunda izvajanja naloge	1 negativna točka
Ø za vsak nepravilni par orodja ali opreme	5 negativnih točk
Ø govorjenje med vajo za vsak primer	2 negativni točki
Ø orodje ni odloženo na določen prostor, za vsak primer	5 negativnih točk

Starejši pionirji

Naloga: prenos trojaka (1) (GŠTD, letnik 2003, stran 161-162), **pravilna izbira gasilnika (2)** (GŠTD, letnik 2003, stran 154-155), **poišči orodje (3)** (GŠTD, letnik 2003, stran 57-slika 18, 58,59).

Tekmovalci si poljubno izberejo svoje delo. Pred pričetkom stojijo pred startno črto.

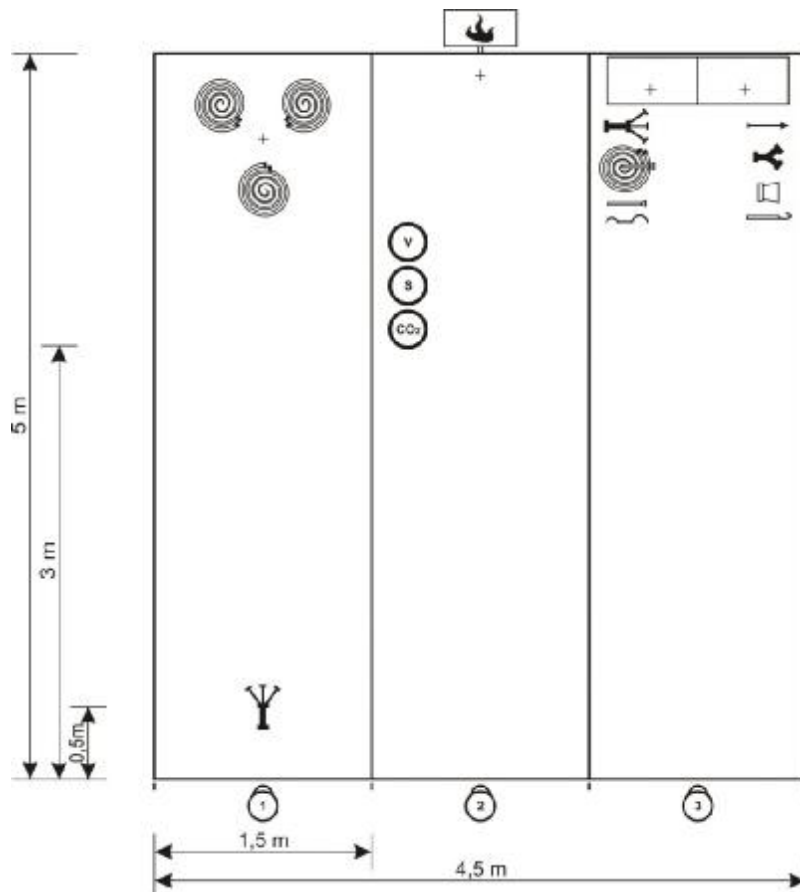
Tekmovalec na drugi progi (pravilna izbira gasilnika) izžreba listek z vrsto požara (les, bencin in elektromotor), tekmovalec na tretji progi (poišči orodje), izžreba dva listka z imeni orodij, ki jih mora postaviti na stojalo. Tekmovalca, ki sta izžrebala vrsto požara in orodje, morata imeti listek po končani nalogi pri sebi, da lahko sodnik preveri, če sta pravilno opravila nalogo, ki sta jo izžrebala.

Proga je dolga 5 m, široka 4,5 m (3x1,5 m). Na prvi progi se spoji cevi na trojak (1 B cev in 2 C cevi), na drugi izbere pravilen gasilnik, na tretji pa poišče orodje.

Prvi tekmovalec po sodnikovem znaku za start vzame trojak, ki je postavljen 0,5 m od startne črte in ga odnese do konca proge (proga je brez grede). Trojak odloži med položene cevi, ki so brez cevni nosilcev in prične spenjati cevi na ustrezne spojke na trojaku – najprej B cev, nato levo stran in desno stran s C cevmi. Ko je končal z delom, se postavi v položaj mirno.

Drugi tekmovalec po sodnikovem znaku steče po svoji progi 3 m naprej, kjer ga čakajo na izbiro 3 gasilniki. Izbere pravi gasilnik in ga odnese do konca proge, kjer ga postavi na sliko vrste požara, ki ga je izžrebal. Ko je končal z delom, se postavi v položaj mirno.

Tretji tekmovalec po sodnikovem znaku steče do konca proge, kjer je stojalo za orodje. Pred stojalom je na izbiro orodje: trojak, ročnik, dvojna zvita C-cev z nosilcem, zbiralnik, nosilec cevi, pritrdilec cevi, ključ za spajanje cevi in sesalni koš. Izbere oba orodja, ki jih je izžrebal in jih postavi na stojalo. Ko je končal z delom, se postavi v položaj mirno.

Ocenjevanje:

Ø vsaka sekunda izvajanja naloge	1 negativna točka
Ø odpeta ali polodpeta spojka, za vsak primer	10 negativnih točk
Ø nepravilno postavljen gasilnik	10 negativnih točk
Ø govorjenje med vajo, za vsak primer	2 negativni točki
Ø nepravilna izbira orodja, za vsak primer	10 negativnih točk
Ø nepravilno zaporedje spajanja cevi na trojak, za vsak primer	5 negativnih točk

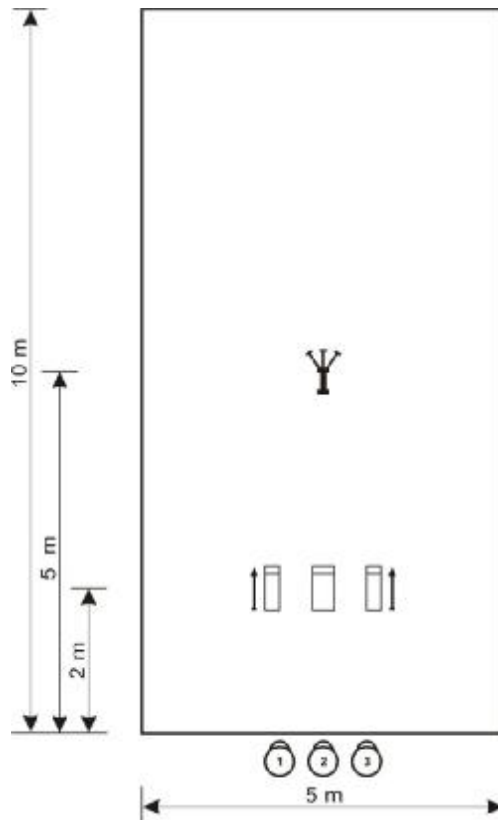
Mladinci

Naloga: Spajanje cevi na trojak

(GŠTD, letnik 2003, izsek vaje stran 80). B in C cevi so pred pričetkom vaje spete z cevni nosilci. Tekmovalci si poljubno izberejo svoje delo. Pred pričetkom stojijo pred startno črto.

Na znak sodnika vzameta tekmovalec 1 in 3 vsak po 1 C cev in ročnik. Pri trojaku cev odpneta in jo pripneta vsak na svojo stran in razvijeta cev do črte, kjer pritrdita ročnik na cev ter izdeta povelje »voda«. Tekmovalec 1 izda povelje »1 voda« in dvigne roko nad višino glave. Prav tako tekmovalec 3, ki izda povelje »2 voda« in dvigne roko nad višino glave.

Tekmovalec 2 po sodnikovem znaku za start odpne cevni nosilec na B cevi in cev razvije do trojaka, kjer jo spne na trojak. Po sprejetem povelju »1 voda« od tekmovalca 1 dvigne roko nad višino glave v znak, da je povelje razumel in odpre levi ventil na trojaku. Prav tako po sprejetem povelju »2 voda« od tekmovalca 3 dvigne roko nad višino glave v znak, da je povelje razumel in dopre desni ventil na trojaku. V primeru, da dobi hkrati povelje »1 voda« in »2 voda«, mora v znak razumevanja povelja dvakrat dvigniti roko nad višino glave. Ko je tekmovalec 2 odprl oba ventila na trojaku, se mora vzravhati. Stoji razkoračeno preko B cevi neposredno za trojakom v smeri napada. Vsi trije tekmovalci morajo po končani vaji imeti pri sebi cevne nosilce.

Ocenjevanje (GŠTD, stran 109):

Ø vsaka sekunda izvajanja naloge	1 negativna točka
Ø odpeta ali polodpeta spojka, za vsak primer	10 negativnih točk
Ø nepravilno odprt ventil (za več kot 1/2 obrata), za vsak primer	5 negativnih točk
Ø neizdano povelje »vodo«, za vsak primer	5 negativnih točk
Ø odpiranje ventilov pred sprejetim poveljem „vodo“, za vsak primer	5 negativnih točk
Ø govorjenje tekmovalcev med delom, za vsak primer	2 negativnih točk
Ø pozabljena ali izgubljena oprema, za vsak primer	5 negativnih točk
Ø nepravilno delo tekmovalca na trojaku (dviganje rok)	5 negativnih točk
Ø nepravilna postavitev tekmovalca	5 negativnih točk

Diskvalifikacija ekipe:

Če se mentor ali katerikoli član ekipe neprimerno vede in se ne drži predlaganih pravil, se ekipa diskvalificira!

PRILOGA VPRAŠANJA MLADINCI – TEMA DRŽI – NE DRŽI

1. Kateri so simboli v prostovoljnem gasilstvu?
2. Kaj sestavlja gasilski znak?
3. Kateri je temeljni akt PGD in ureja njegovo delovanje?
4. Kaj je statut društva?
5. Kateri je najvišji organ prostovoljnega gasilskega društva?
6. Kaj ureja Zakon o gasilstvu?
7. Kakšen je temeljni namen Pravil gasilske službe?
8. Kdo so člani operativne enote v PGD?
9. Kdo je gasilec pripravnik?
10. Kdo je prostovoljni gasilec?
11. Kdo je najvišji operativni vodja v gasilskem društvu?
12. Najmanj koliko prostovoljnih gasilcev mora imeti PGD v operativni gasilski enoti?
13. Kaj sestavlja osebno zaščitno opremo?
14. Kaj sestavlja skupno zaščitno opremo?
15. Iz česa je sestavljena gasilska čelada?
16. Kaj je požar?
17. Kaj je eksplozija?

18. Kakšne barve so opozorilne table za označevanje vozil v cestnem in železniškem prometu, s katerimi prevažamo nevarne snovi?
19. Kdaj smemo nalivati kurilno olje v peč?
20. Kaj je električna napetost?
21. Kaj opisuje Ohmov zakon?
22. Kaj je strela?
23. Kateri so sestavni deli izolirnega dihalnega aparata?
24. Kako delimo gasilne cevi glede na dimenzijo?
25. V katere skupine delimo ročnike?
26. Kaj je penilno število?
27. Katere vrste radijskih postaj poznamo?
28. Kaj je gorenje?
29. Kaj je žarenje?
30. Kaj je meja vnetljivosti?
31. V kakšnem agregatnem stanju so lahko gorljive snovi?
32. Kateri plin je v jeklenki, ki se uporablja v gospodinjstvu?
33. Požari razreda B so požari:
34. Kako deluje voda kot gasilno sredstvo?
35. Kako deluje pena kot gasilno sredstvo?
36. Kako deluje ogljikov dioksid kot gasilno sredstvo?
37. Ali je ogljikov dioksid težji od zraka?
38. S katerim gasilnim sredstvom so polnjeni ročni gasilni aparati z oznako S?
39. Ali lahko požar, ki ga je povzročila elektrika gasimo z vodo?
40. Kam usmerimo curek, ko gasimo z vodo?
41. Kaj je gradbeništvo?
42. Kaj je požarni zid?
43. Katera 2 sistema vodovodnega omrežja poznamo?
44. Katere 3 vrste hidrantov poznamo?
45. Kaj je tehnično reševanje?
46. Kaj je gasilska taktika?
47. Kako gasimo dimniški požar?
48. Kako pogasimo gorečo osebo?
49. Koliko sesalnih cevi potrebujemo pri izvedbi vaje z motorno brizgalno?
50. V tekmovalni kategoriji članov A lahko tekmujejo člani v starosti:

PRILOGA STAREJŠI PIONIRJI IN MLADINCI – IZBOR KRAJEV IN MEST

1. Ajdovščina
2. Bled
3. Bohinj
4. Brnik
5. Cerknica
6. Celje
7. Črni Kal
8. Debeli Rtič
9. Gornja Radgona
10. Idrija
11. Ig
12. Jesenice
13. Krško
14. Kobarid
15. Kranjska Gora
16. Ljubljana
17. Lipica
18. Maribor
19. Metlika
20. Ptuj
21. Piran
22. Postojna
23. Sečovelje
24. Vrba

VPRAŠANJA IZ PRVE POMOČI ZA MLADINCE

- 1. Kaj moramo povedati dispečerju reševalne službe, ko ga obveščamo o nezgodi?**

Najprej se mu moramo predstaviti, povedati od kod kličemo (telefonska številka oz. številka GSM ali pa iz katere telefonske govornice), zakaj potrebujemo pomoč (kaj se je zgodilo, ali se lahko poškodovanec pogovarja, kakšne težave ima...), število poškodovanih in čimbolj točno lokacijo ponesrečenca(ev).
- 2. Kako oskrbimo vreznino na prstu?**

Manjše vreznine oskrbimo tako, da na rano namestimo **obliž**. Večje vreznine oskrbimo tako, da **na rano položimo gazo in povijemo s povojem**. V obeh primerih moramo paziti, da se ne dotikamo blazinice obliža oz. sterilne gaze!
- 3. Kako ustavimo krvavitev iz nosu?**

Z dvema prstoma stisnemo obe nosnici in jih stiskamo nekaj časa (10 do 15 minut, tudi dlje, če je potrebno). Ne smemo prhati, se vsekovati ali izpirati nosu z vodo, ker lahko to še pospeši krvavitev. Na zatilje damo mrzel obkladek. Oseba naj sedi in naj bo sklonjena naprej.
- 4. Kako ukrepamo, če se nekdo opeče?**

Vedno moramo biti previdni in paziti, če je nudenje prve pomoči dovolj varno (npr. bližina ognja). Opekline hladimo s hladno in čisto vodo (curek tekoče vode, lahko potopimo v vodo npr. v potok...). Hladimo približno 15 - 20 minut. Nikoli ne smemo hladiti z ledom. Nato opeklinsko rano pokrijemo z alu - gazo ali nekaj plastmi sterilne gaze in jo rahlo povežemo s povojem. Opečene obvezane ude moramo še imobilizirati (npr. trikotna ruta). Opečenega obraza ne obvezujemo! (Na opeklinsko rano lahko namesto prej naštetega čimprej položimo opeklinski obkladek in nato rahlo povežemo s povojem ter enako) imobiliziramo. V tem primeru hlajenje z vodo ni potrebno, obkladek pa lahko namestimo tudi na obraz.)
- 5. Kaj so to omrzline in kako ukrepamo v okviru prve pomoči?**

To so okvare, ki nastanejo zaradi mraza na tistih delih telesa, ki so od srca najbolj oddaljeni (roke, noge, ušesa, nos, brada). V okviru prve pomoči ukrepamo tako, da ponesrečenega čimprej prenesemo v topel prostor in toplo odenemo. Slečemo oz. sezujemo mu omrzli del telesa ter odstranimo vse kar tišči. Omrzli del telesa narahlo sterilno obvežemo ter telesne ude imobiliziramo. Ponesrečencu dajemo vroče napitke ter poskrbimo za takojšen prevoz v najbližjo bolnišnico.
- 6. Kako ravnamo s tujkom v rani?**

Manjše tujke, ki niso zapičeni globoko in jih večji del gleda ven iz kože, s pinceto izvlečemo iz rane. Paziti moramo, da tujka ne potisnemo globlje ali ga zlomimo. Rano sterilno obvežemo in prizadeti ud imobiliziramo. Nato moramo iti k zdravniku. Večje tujke iz rane ne smemo odstranjevati! S tem bi lahko povzročili hudo krvavitev. Na rano namestimo le sterilno obvezo in poskrbimo za čim hitrejši prevoz v bolnišnico.
- 7. Kaj je to prvi povoj in zakaj ga lahko uporabimo?**

Prvi povoj je obveza, ki je sestavljena iz ene ali dveh sterilnih blazinic, ki prideta na rano (vsaka blazinica je iz več plasti gaze) in sterilnega povoja, ki je zvit v dve glavi (ena od teh je kratka, druga pa dolga. Vse je zapakirano v sterilnem zavitku iz neprepustne snovi (npr. neprepustni papir). Je zelo pripraven za naglo in pravilno obvezo rane v prvi pomoči.
- 8. Zakaj je nevaren skok na glavo v plitvo vodo?**

Nevaren je zaradi tega, ker lahko pride do poškodbe hrbtenice in poškodbe glave.
- 9. Kaj storimo v primeru pika čebele?**

Piki povzročijo na pičenem mestu oteklino, rdečino in bolečino. Želo, ki ostane v koži, moramo izdreti. Na oteklino moramo dati hladne obkladke in s pičenim udom ali delom telesa mirovati. Kadar pride do otežkočenega dihanja, moramo čimprej poklicati zdravnika (112)!
- 10. Kako ukrepamo pri piku kače?**

Oseba, ki jo piči kača, mora strogo mirovati! Vsako gibanje in hoja sta strogo prepovedana. S tem bi pospešili širjenje strupa po telesu. Pičeno mesto sterilno obvežemo in ud imobiliziramo. Poškodovanca skušamo čimprej prenesti oz. pripeljati zdravniku oz. v bolnišnico.

11. Kaj storimo, če se nekomu pri jedi zatakne hrana?

Kadar je zapora dihalne poti nepopolna, osebo vzpodbujamo h kašlju. Kadar je zapora dihalne poti popolna (oseba se običajno drži z roko za vrat), ji pomagamo s 5-imi udarci z dlanjo med lopatici po hrbtu in nato, če je še potrebno, uporabimo 5-krat Heimlichov prijem. To ponavljamo dokler je oseba še pri zavesti. Ko izgubi zavest, jo je potrebno položiti na ravno trdo podlago (tla) in pričeti oživljati.

12. Kaj storimo, če vidimo nekoga, da se utaplja?

Kdor zna dobro plavati, še ne zna tudi reševati! Ostati moramo mirni in se skušati zbrati. Utopljenca rešujemo s kopna in sicer tako, da mu vržemo vrv, ponudimo palico (paziti moramo, da nas ne povleče v vodo), vržemo mu desko, žogo ali podobno. Poklicati moramo 112 in prositi za reševalce. Skušamo obvestiti tudi odraslo osebo v bližini.

13. Zakaj so nevarni ugrizi klopotov?

Ugrizi klopotov so nevarni zaradi tega, ker klopi prenašajo nekatere nevarne bolezni. Mesto pika moramo zato natančno opazovati in v primeru kakršnihkoli sprememb iti takoj k zdravniku. Pred nekaterimi boleznimi se lahko obvarujemo tudi s preventivnim cepljenjem.

14. Kako ustavimo večjo zunanjo krvavitev?

15. Najpogosteje to storimo s **kompresijsko obvezo**. Na rano položimo sterilno gazo, preko nje položimo trši predmet (npr. zvit povoj) ter nato vse skupaj povijemo s povojem. Kadar je poškodovan ud, ga moramo na koncu še imobilizirati (npr. ruta pestovalnica).

16. Kaj je prva pomoč in kako rečemo strokovni pomoči?

Prva pomoč so vsi ukrepi pomoči naglo obolelemu, poškodovanemu ali zastrupljenemu, ki jih izvajamo do prihoda strokovne službe oz. službe nujne medicinske pomoči. Gre za osnovne ukrepe, nudene z enostavnimi pripomočki oz. z ustrezno improvizacijo, ki jih izvajamo neposredno na kraju dogodka, običajno takoj po samem dogodku. Z uspešnim nudenjem prve pomoči lahko osebi rešimo življenje oz. pripomoremo, da se njeno zdravstveno stanje čim manj poslabša.

17. Katere so neposredne nevarnosti za življenje (5) in kratko jih opiši?

Nezavest
Prenehanje dihanja in bitja srca
Hude krvavitve
Šok
Nagle zastrupitve.

18. Kaj je to triaža?

Triaza je razvrščanje poškodovanih ali naglo obolelih (večje število poškodovanih oz. naglo obolelih!) v ustrezne skupine glede na poškodbo oz. obolenja in sicer na kraju nesreče. Določimo najprej vrstni red oz. nujnost oskrbe in nato vrstni red evakuacije oz. transporta v bolnišnico. Cilj triaže je smotrna izraba kritičnega časovnega obdobja, v katerem lahko rešimo življenje čim več poškodovancem / naglo obolelim.

19. Kaj je to šok in opiši znake šoka?

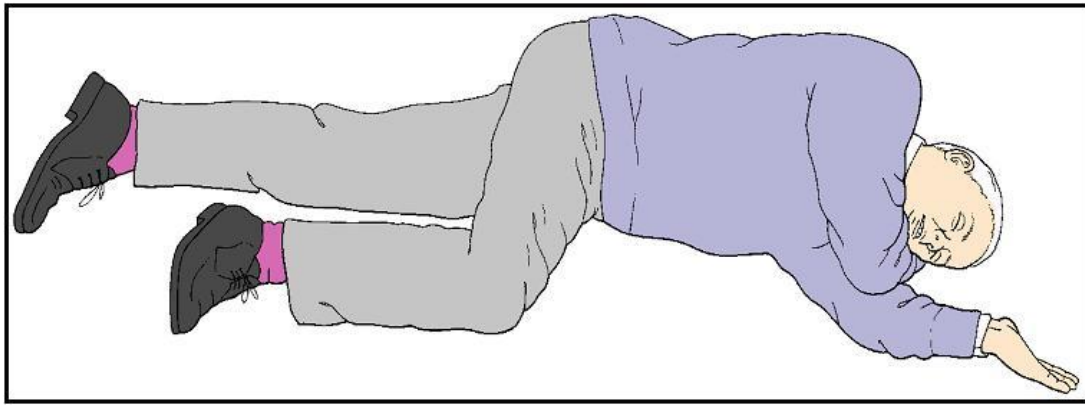
Šok je nevarno dogajanje v človeškem telesu, pri katerem popušča krvni obtok in z njim vse življenjske funkcije. Poznamo več vrst šoka. Brez ustrezne pomoči se lahko konča s smrtjo. Znaki šoka so: močna bledica (ustnice in prsti so lahko pomodreli), koža je hladna in pokrita z lepljivim znojem, dihanje je plitvo in pospešeno, poškodovanec je običajno pri zavesti (ni pa nujno), vendar je večkrat top in brezčuten (okolica ga ne zanima...), lahko bruha.

20. Kakšen je položaj za šokiranega?

Leže na hrbtu z močno dvignjenimi nogami.

21. Kakšen je pravilni položaj za nezavestnega ponesrečenca, ki diha in mu srce bije?

Govorimo o bočnem položaju oz. o stabilnem bočnem položaju za nezavestnega poškodovanca. Najnovejša oblika tega položaja je prikazana na naslednji sliki:

22. Kaj je to imobilizacija?

To je eno pomembnejših opravil prve pomoči. Z dobro imobilizacijo ublažimo ali odpravimo bolečine, zmanjšamo nevarnost šoka, preprečimo dodatno poškodbo žil, živcev, mišic in kože, pri odprtem zlomu zmanjša možnost za razvoj in širjenje okužbe.

23. Kaj je to svitek?

Svitek naredimo tako, da zvijemo trikotno ruto. Uporabljamo ga pri poškodbah glave, ki močno krvavijo in sicer kadar želimo, da kompresijska obveza na glavi ne pritiska na samo rano, udrti lobanjsko kost in možgane. Položimo ga na sterilno obvezo, ki smo jo pred tem položili na rano. Nato ga s povojem pritrdimo.

24. Kako rešimo poškodovanca iz nevarnega območja električnih naprav?

Zelo velik poudarek moramo dati problemu varnosti! Nikoli ne smemo pristopiti reševanju, če nismo prepričani, da je električni tok izklopljen in ni nevarnosti, da bi se poškodovali tudi reševalci.

25. Kaj naredimo, če se nekdo polije z lugom ali kislino?

Kislino ali **lug** najprej obrišemo (popivnamo!) s suhim blagom ali vato. Če je snov v suhem stanju (prah) jo skrtačimo. Pri tem je ne smemo razmazati po koži ali si še sami opeči prstov. Nato speremo rano z obilnimi količinami vode. Nato kožo posušimo s sterilno gazo ter opeklinsko rano sterilno obvežemo ter opečeni ud imobiliziramo.

Vse kemične opekline mora čim prej videti zdravnik!

BRONASTA ZNAČKA,

1. Kateri so najpogostejši vzroki požarov?

- človeška malomarnost in neprevidnost

2. Kateri so najpogostejši vzroki požarov v stanovanjskih zgradbah in gospodinjstvih?

- neustrezna električna napeljava in nepravilno skladiščene vnetljive tekočine

3. Kakšen je namen navodil o požarni varnosti?

- da se po njih ravnamo in tako ne pride do požara

4. Kaj moramo storiti ob požaru?

- ugotovimo, kje in kaj gori; če ugotovimo, da požara ne moremo pogasiti sami, pokličemo gasilce

5. Kam moramo usmeriti curek, kadar gasimo z vodo?

- v žarišče požara

6. Koga oz. kaj najprej odstranimo iz gorečega stanovanja?

- ljudi

7. Zakaj se ob potresu ne smemo zadrževati na stopniščih?

- ker obstaja velika verjetnost, da se zruši

8. Naštej najnujnejše, kar vzamemo s seboj ob potresu, ko zapuščamo stanovanje!

- važni dokumenti in denar, primerna oblačila in odeje

9. Obkroži, katera od naštetih so priročna gasilna sredstva!

- pesek, mokra žagovina, požarna metla

10. Kako ukrepamo, če v stanovanju zavohamo plin?

- prezračimo prostor, ugotovimo napako in jo odstranimo

11. Kdo sme priključiti plinski štedilnik?

- strokovno usposobljena in pooblaščen oseba

12. Kje smemo hraniti polne jeklenke s plinom?

- v prostorih, ki so nad površino zemlje, v dobro prezračenih prostorih in kjer ne ogrožajo varnosti ljudi

13. Obkroži pravilni vrstni red prižiganja plinskega gorilnika!

- odpremo ventil na jeklenki, prižgemo plin pri ustju gorilnika in odpremo ventil na gorilniku

14. Na kakšen način obvestimo gasilce o nastalem požaru?

- z električno in ročno sireno, po telefonu in z neposrednim obvestilom

15. Kaj je gorljiva snov?

- to je snov, ki gori, kadar so izpolnjeni vsi pogoji za gorenje; vsaka snov, ki gori

16. V čem je razlika med gorenjem in požarom?

- gorenje je za človeka koristen pojav, požar pa je nekontrolirano gorenje

17. Naštej produkte gorenja!

- dim, ogljikov dioksid, ogljikov monoksid, ostali nevarni plini

18. Kaj je dim?

- je zmes preostanka zgorelih plinov, vodnih in katranovih par, nezgorelih saj in drobnih ter lahkih delcev pepela

19. Zakaj si morajo gasilci zaščititi dihala na intervenciji?

- ker so dimi, s katerimi se srečujejo gasilci pri gašenju požarov, strupeni in zdravju škodljivi

20. Naštej kaj vse mora imeti na sebi gasilec za vstop v prostor, v katerem gori!

- čelado, podkapo, zaščitno obleko, rokavice, zaščitne škornje

21. Naštej osnovne dele dihalnega aparata!

- tlačna posoda, nosilec, cev za dovod zraka, maska

22. Naštej gasilna sredstva!

- voda, ostala naravna gasilna sredstva, kemična pena, gasilni prah, ogljikov dioksid, haloni, drugi pripomočki za gašenje

23. Naštej naprave in opremo za gašenje požarov!

- pripomočki in pomagala za gašenje in reševanje, posebne naprave za gašenje, gasilniki, stabilne gasilne naprave, oprema za gašenje, vodne in druge črpalke, gasilska in reševalna vozila, reševalna oprema

24. Naštej posebne naprave za gašenje!

- izpihovalnik zraka, nahrbtna brenta, ročna gasilna naprava, vedrovka

25. Naštej sestavne dele vedrovke!

- ročna črpalka, ročnik, posoda vedrovke z nalepko, posoda za penilo

26. Kako pripravimo vedrovko za gašenje?

- posodo napolnimo s 15 litri vode, napravo približamo požaru na varno razdaljo, s pomočjo batne črpalke vodo potiskamo do požara tako, da usmerimo curek vode v žarišče požara v smeri od spodaj navzgor in začnemo gasiti; med gašenjem lahko sproti dolivamo vodo v posodo

27. Za kaj se uporablja gasilnike?

- za gašenje začetnih požarov

28. Kako pripravimo gasilnik za gašenje?

- gasilnik snamemo s podstavka, postavimo ga na tla v primerni razdalji od požara, pripravimo cev z ustnikom ali ročnikom za gašenje, izvlečemo varnostno sponko, usmerimo cev v smer požara in pritisnemo vzvod ročice

29. Kaj ti pove oznaka S-9 na gasilniku?

- to je gasilnik na prah, ki vsebuje 9 kg prahu

30. Za kakšne vrste požarov uporabljamo gasilnike z ogljikovim dioksidom?

- za gašenje požarov električnih naprav

31. Koliko različnih vrst gasilnih cevi poznamo?

- sesalne, tlačne in visokotlačne

32. Kakšne vrste ročnih lestev poznamo?

- prislanjalne, kljukaste, zložljive in stikalne, raztegljive, mornariške

33. Kakšne nevarnosti pretijo gasilcu pri gašenju in reševanju?

- toplotno sevanje, radioaktivno sevanje, nevarnosti poškodb in zastrupitve z nevarnimi snovmi, padajoči predmeti, padci z višin, vlaga in mraz, ropot in vibracije, nevarnost udara električnega toka, udarci in vbodi z ostrim predmetom, nevarnosti okužb

34. Naštej sredstva za zaščito glave in obraza!

- zaščitna čelada, zaščitna kapa ali ruta, obrazni ščitniki, zaščitna očala, ščitniki sluha

35. Naštej sredstva za zaščito rok in nog!

- zaščitne rokavice, zaščitni čevlji, drugi pripomočki za zaščito komolcev, kolen, ramen in dlani

36. Naštej sredstva za zaščito telesa!

- delovne obleke, zaščitne obleke pred toplotnim sevanjem, zaščitne obleke pred nevarnimi in radioaktivnimi snovmi

37. Naštej sestavne dele gasilskega varnostnega pasu!

- telo pasu, dvoredna sponka, ramenski pas, sponka za spenjač ali karabin, sponki za zapenjanje oziroma obešanje pribora

38. Kako razvrščamo požare glede na obseg?

- na male, večje, velike, katastrofalne

39. Kako razdelimo požare glede na kraj gorenja?

- na notranje, zunanje, kombinirane in požare v naravnem okolju

40. Kako lahko vremenske razmere vplivajo na razvoj požara?

- požar lahko zavirajo ali pospešujejo

41. Kako vstopimo v prostor, kjer gori?

- ne smemo hitro odpirati vrat, odpremo jih čepe, skriti za vrata ali zid

42. Kako se gibljemo po zadimljenem prostoru?

- tako, da z nogami drsimo po tleh, med hojo z rokami tipamo pred sabo

43. Zakaj prezračujemo prostor, kjer gori?

- da iz prostora izhajajo dim in plini, da zmanjšamo notranjo temperaturo, da izboljšamo vidljivost

44. Kakšen odnos naj bi imel gasilec do narave?

- takšen, da naravo spoštuje in jo čuva

SREBRNA ZNAČKA

1. Kaj je požar?

- požar je pojav ognja, ki se nenadzorovano širi in uničuje materialne dobrine

2. Kaj je gorenje?

- gorenje je spajanje snovi s kisikom ob pojavu toplote in svetlobe

3. Kaj je potrebno za gorenje - pogoji?

- gorljiva snov, toplota in kisik

4. Na koliko načinov lahko zadušimo ogenj?

- z ohlajevanjem, z dušenjem in z odstranjevanjem gorljive snovi

5. Kateri so pogoji za razširitev začetnega požara?

- ustrezna količina toplote, kisika, gorljivih snovi in čas

6. Naštej vsaj tri požarne nevarnosti v gozdu in na travniku!

- nekontrolirano kurjenje, odvrženi cigaretni ogorek, odvržena steklenica

7. Katere tri stvari moramo še ugotoviti, ko smo v kampu postavili počitniško hišico ali šotor?

- kje se nahajajo zasilni izhodi, kje se nahajajo gasilniki ali hidrantne omarice, kje se nahajajo priložna gasilna sredstva

8. S čim gasimo električno napeljavo pod napetostjo?

- S CO₂ ali gasilnim aparatom na prah

9. Katera priložna gasilna sredstva uporabimo, kadar gorijo razliti bencin, nafta ali olje?

- pesek, zemljo, moko, žagovino

10. Kdaj lahko z vodo gasimo požar, ki ga je povzročila elektrika?

- ko smo izključili električno napetost

11. Kdaj smemo nalivati kurilno olje v peč?

- ko je peč popolnoma hladna

12. Kateri gospodinjski električni aparati so največkrat povzročitelji požarov?

- električni gospodinjski pripomočki, ki so v okvari (kuhalnik, likalnik, električne peči)

13. Kaj storimo, če moramo še pred prihodom gasilcev vstopiti v prostor, kjer gori in se kadi?

- čez usta in nos damo moker robec ter v pripognjeni drži previdno vstopimo v prostor

14. Zakaj se požari v kleti razlikujejo od drugih požarov?

- zaradi večjega zadrževanja vročine, strupenih plinov in dima

15. Kaj storimo do prihoda gasilcev, če gori v kletnih prostorih?

- skozi okna v klet zlivamo vodo in mečemo pesek

16. Za katere vrste požarov uporabljamo požarno metlo?

- za gašenje travniških in talnih gozdnih požarov

17. Katere so lastnosti vedrovke za gašenje požarov?

- uničuje žarišča in požarna gnezda pri gašenju začetnih notranjih požarov

18. Naštej vsaj tri naravne nesreče!

- potres, poplava, plaz, vihar, toča, žled

19. Kako pripravimo vedrovko za gašenje?

- odvijemo cev, potiskamo bat navzgor in navzdol in vodni curek usmerimo v žarišče

20. Kaj so nevarne snovi?

- med nevarne snovi štejemo snovi, ki imajo eno ali več naslednjih lastnosti: eksplozivnost, lahko vnetljivost, vnetljivost, povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi, so strupene in zdravju škodljive, jedkost in dražljivost, radioaktivnost, kužnost in gabljivost, plinasto agregatno stanje

21. Naštej lastnosti nevarnih snovi!

- eksplozivnost, lahko vnetljivost, vnetljivost, povzročanje vžiga v stiku z drugimi snovmi, strupenost in škodljivost za zdravje, jedkost in dražljivost, radioaktivnost, kužnost in gabljivost, plinasto agregatno stanje

22. Kako označujemo vozila, ki vozijo nevarne snovi?

- z oranžnimi opozorilnimi ploščami, z opozorilnimi listki

23. Plini škodljivo vplivajo na zdravje ljudi na tri načine, zato jih razvrščamo v tri skupine. Katere tri?

- dušljivi plini, dražljivi plini in plini, ki delujejo kot krvni in živčni strupi

24. Zakaj je pomembno, da gasilec pozna nevarnosti nevarnih snovi?

- zato, da zna uporabiti pravo osebno zaščitno opremo, da zaščiti sebe, da ve, kako daleč od kraja nesreče mora evakuirati ljudi, da jih zaščiti pred škodljivimi vplivi nevarnih snovi in kakšno prvo pomoč mora nuditi ponesrečencem

25. Povej na kakšen način pogasimo požar?

- požar pogasimo z odvzemom enega od pogojev gorenja: odstranitev toplote, odstranitev goriva ali z odstranitvijo zraka (kisika)

26. Navedi primer, ko pogasimo požar z ohlajanjem gorljive snovi!

- gašenje katerekoli trdne snovi z vodo

27. Navedi primer, kako pogasimo požar z dušenjem ali preprečevanjem dotoka kisika oziroma zraka!

- s primernim gasilnim sredstvom prekrijemo gorljivo površino

28. Navedi primer gašenja požara z odstranjevanjem gorljive snovi!

- kadarkoli odnesemo gorljivo snov z območja požara: na primer zaprtje ventila dotoka gorljive snovi

29. Kdo vodi intervencijo?

- vodja intervencije, poveljnik

30. Kdo in kaj sestavlja gasilsko enoto?

- ustrezno usposobljeni gasilci, gasilska vozila, gasilska oprema in orodje, gasilna sredstva

31. Naštej naravne nesreče, ki jih poznaš!

- potres, poplava, vihar, plaz, žled

32. Kako gasilci hranimo in vzdržujemo zaščitno opremo?

- hranimo jo na ustreznem mestu in v uporabnem stanju; hranjenje in vzdrževanje določene opreme je stvar posameznika, ki je za opremo zadolžen

33. Kaj je taktika gašenja požarov?

- to je organizacijski sistem vodenja in poveljevanja gasilskih enot pri izvajanju ukrepov gašenja in reševanja

34. Kaj izrednega je gasilcem dovoljeno uporabljati in izvajati med intervencijo?

- na povelje vodje intervencije lahko vstopijo v tuje stanovanje, določijo umik ljudi, živali in materialnih dobrin z ogroženega območja, določijo odvzem vode iz bližnjih vodnih virov, rušenje objektov z namenom preprečitve še večje katastrofe, vpoklic drugih državljanov zaradi pomoči pri gašenju in reševanju ...

35. Kako delimo požare glede na kraj gorenja?

- na notranje požare, zunanje požare, kombinirane požare in požare v naravi

36. Kdaj pravimo, da je požar začetni?

- o začetnem požaru govorimo, ko je intenzivnost gorenja majhna in gorijo majhne površine ali posamezni predmeti

37. Kaj je intervencijska pripravljenost?

- to je organiziran sistem gasilske dejavnosti, ki je zmožen posredovati (intervenirati) v primeru požarov in drugih nesreč

38. Kaj zajema intervencijska pripravljenost?

- intervencijska pripravljenost zajema nenehno urjenje gasilcev in reševalcev, njihovo psihofizično pripravljenost in vzdrževanje opreme v uporabnem stanju

39. Katera pravila veljajo pri gašenju požarov?

- vsak požar moramo gasiti tako, da ga najprej lokaliziramo oziroma zaustavimo in nato pogasimo

40. Kaj mora vsebovati obvestilo gasilcem o požaru?

- vsebovati mora podatke o sporočitelju, čim bolj točen kraj oz. naslov mesta požara in navedbo, kaj gori oziroma vrsto nesreče

41. Na kaj je potrebno še posebno paziti pri iskanju pogrešanih oseb v gorečem prostoru?

- pri iskanju je treba biti natančen, saj se ljudje v stiski lahko zatečejo tudi v skrite dele prostorov

42. Kakšne vrste napadov proti gašenju požarov na objektu poznamo?

- poznamo notranji napad, zunanji napad, sestavljen napad, čelni napad, napad z obkrožanjem in osredotočen napad

43. Kdaj govorimo o sestavljenem napadu pri gašenju požarov?

- sestavljeni napad se izvaja takrat, kadar je potrebno objekt gasiti od znotraj in od zunaj hkrati

44. Naštej nekaj primerov samopomoči ob začetku požara!

- za zaščito dihal lahko uporabimo mokro krpo, za izhod iz gorečega prostora uporabimo zasilne izhode, skozi goreč prostor se lahko premikamo pokriti z mokrim, navlaženim pregrinjalom

45. Katere nevarnosti prežijo na gasilce pri gašenju požarov v naravi?

- piki strupenih kač, neeksplozivna bojna telesa, pokanje storžev, pokanje kamenja, udar električne strele ob nevihtah,...

46. Kako ravnamo ob začetku požara v objektu?

- ostanemo čim bolj prisebni, takoj obvestimo ostale družinske člane, sosede, sodelavce, obvestimo center za obveščanje na telefonsko številko 112, ukrepamo hitro in varno, najprej rešujemo ljudi

47. Zakaj je nevaren dimniški požar?

- ker zaradi gorenja saj nastajajo visoke temperature, zaradi katerih lahko pride do vžiga lahko vnetljivih snovi v bližini dimnika in na ta način do širjenja požara v prostore ob dimniku

48. Kako preprečimo dimniški požar?

- s pravilno izgradnjo dimnika in rednim čiščenjem dimnika

49. Zakaj je nevaren požar na stopniščih in hodnikih?

- ker ovira umik iz objekta

50. Naštej najpogostejše vzroke požarov v bivalnem prostoru!

- zapuščenje prostorov v času, ko imamo prižgan likalnik, plinski štedilnik ali drugo toplotno napravo, čiščenje in pranje oblačil z lahko vnetljivimi ali eksplozivnimi snovmi v zaprtem prostoru, slaba ali dotrajana električna inštalacija ...

51. Kako morajo biti urejeni hodniki in stopnišča v večjih stavbah?

- ne smejo biti založeni z raznimi predmeti, stenski hidranti morajo biti označeni, v omaricah mora biti ustrezna oprema za njihovo uporabo, na vidnih mestih morajo biti obešeni požarni redi in gasilniki

52. Kako morajo biti urejena podstrešja, da ne pride do požara?

- podstrešni prostor mora biti prazen in čist, strešne in druge lesene konstrukcije naj bodo zaščitno premazane; nesnaga, pajčevine in prah se hitro vnamejo, zato na podstrešje ne zahajamo z odprtim ognjem; električna napeljava mora biti zaščitena pred poškodbami

53. Katere so najpogostejše nevarnosti za požar v bivalnem prostoru?

- gospodinjski plin, vnetljive tekočine, druge nevarne snovi in nevarnost električnega toka

54. Naštej vnetljive tekočine, ki jih uporabljamo in skladiščimo v bivalnih prostorih in zaradi katerih lahko pride do požara!

- bencin, alkohol, razni razpršilci, laki, aceton, nitro laki in razna topila

55. Kako hranimo lahko vnetljive tekočine v gospodinjstvu?

- hranimo jih v ustreznih posodah ali rezervoarjih v namensko grajenih prostorih

56. Kakšna naj bo embalaža lahko vnetljivih tekočin, ki jih hranimo v gospodinjstvu?

- embalaža mora biti namenska in dobro označena, da lahko vsak trenutek ugotovimo pravo vsebino

57. Zaradi česa nastane požar na električnih napravah?

- zaradi segrevanja vodnikov kot posledice preobremenitve, slabe in dotrajane izolacije vodnikov, kratkega stika, statične elektrike ...

58. Kaj razumemo pod izrazom udar električnega toka?

- udar električnega toka je vpliv prehoda električnega toka skozi človeško telo, posledice česar so poškodbe ali celo smrt

59. Ali na gasilce pri intervenciji preži nevarnost udara električnega toka?

- da

ZLATA ZNAČKA

1. V kakšnem agregatnem stanju so lahko gorljive snovi?

- v plinastem, tekočem in trdnem stanju

2. Naštej vsaj tri vnetljive tekočine!

- bencin, alkohol, nafta...

3. Kateri plin je v jeklenki za plin, ki se uporablja v gospodinjstvu, in v kakšnem agregatnem stanju je?

- propan butan v tekočem stanju

4. Kaj dosežemo pri zadužitvi požara gorljivih snovi?

- s prekrivanjem gorljivih snovi preprečimo dostop kisika in ogenj ugasne

5. Kako bi pogasili začetni požar na osebnem avtomobilu?

- vozilo ustavimo na robu ceste, ustavimo motor in z gasilnikom pogasimo požar ali pa ga zadušimo s pokrivalom - odejo, plaščem ali drugim priročnim sredstvom

6. S čim gasimo razliti bencin, ki se je vnel?

- z gasilnimi sredstvi, ki učinkujejo dušilno: pena, prah, pepel, pesek, mivka itd.

7. Kako zadušimo žar goreče masti v posodi?

- ponev pokrijemo s pokrovko ali mokro krpo

8. Kaj storimo, če so se v prostoru nabrali hlapi in plini raznih vnetljivih tekočin?

- prostor prezračimo, ne uporabljamo odprtega ognja, ne vklopimo električne napetosti

9. Kako pogasimo gorečo osebo?

- s pokrivanjem, da zadušimo ogenj

10. Naštej vse vrste vodnih curkov, ki jih uporabljamo pri gašenju!

- polni curek, razpršeni curek, vodna megla

11. Kako gasimo s prahom?

- prah usmerimo nad gorečo površino (prah duši požar, ogenj)

12. Kako gasimo s peno?

- peno nanašamo na gorečo površino od roba posode, pokončno steno pa pokrivamo od zgoraj navzdol (pena duši požar)

13. Kaj gasimo s peno?

- vnetljive tekočine

14. S katerimi gasilnimi sredstvi bi pogasili požar, ki je nastal zaradi električne napetosti?

- gasilna sredstva, ki ne prevajajo električne napetosti (prah, CO₂)

15. Opiši vrstni red priprave ročnih gasilnih aparatov S-6 in S-9 za gašenje!

- sprostimo ročnik aparata, snamemo varnostno sponko, pritisnemo vzvod aparata navzdol, pritisnemo vzvod na ročniku

16. V kvadratih označi s številko vrstni red priprave ročnega gasilnega aparata S-3 za gašenje!

- snamemo varnostno zaponko, pritisnemo vzvod aparata navzdol in ročnik oziroma ustnik aparata usmerimo proti gladini goreče površine

17. Opiši vrstni red priprave zidnega hidranta za gašenje!

- odpremo omarico, razvijemo gasilsko cev, vzamemo v roke ročnik in ga pripravimo v polni curek, ki bo pri gašenju najbolj uspešen, odpremo ventil za vodo in se približamo požaru na varno razdaljo ter začnemo gasiti

18. Katere so prednosti gašenja z zidnim hidrantom v primerjavi z gašenjem z gasilnikom na vodo?

- poteka nepretrgoma z večjo količino vode

19. Kako in kje smemo hraniti kurilno olje?

- v posodah do 25 l, v sodih do 200 l, v posebnih prostorih in rezervoarjih

20. Opiši vsaj tri posledice požara v nadstropju in pravočasne ukrepe!

- uničeno stopnišče v primeru lesenega stopnišča, dim na stopnišču, nevarnost širitve požara v stanovanjske prostore

21. Naštej vsaj tri splošno veljavne požarnovarnostne ukrepe na delovnih mestih!

- prepoved kajenja in nošenja odprtega plamena po prostorih, zaprt plinovod po končanem delu, izključen električni tok, mastne krpe je potrebno shraniti v negorljive posode...

22. Kako ravnamo ob prvih trenutkih pri požaru?

- ostanemo čim bolj prisebni, ukrepamo hitro in preudarno, ocenimo možnost, ali lahko požar
- pogasimo sami oziroma s pomočjo bližnjih, rešujemo ogrožene osebe in pri tem posebej
- poskrbimo za otroke, bolne, starejše in tiste, ki jih je zajel strah

23. Pri gorenju trdna snov spremeni agregatno stanje. Opiši, kako!

- najprej se iz trdnega agregatnega stanja utekočini in nato spremeni v paro/plin

24. V kakšne razrede delimo požare glede na to, kaj gori?

- razdelimo jih na požare razredov A, B, C in D

25. Kaj gori, kadar govorimo o požaru razreda A?

- trdne snovi

26. Kaj gori, kadar govorimo o požaru razreda B?

- tekočine

- 27. Kaj gori, kadar govorimo o požarih razreda C?**
- plini
- 28. Kaj gori, kadar govorimo o požarih razreda D?**
- kovine
- 29. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda A in kakšno gasilno sredstvo lahko uporabimo za pogasitev takšnega požara?**
- žar ali žar in plamen; uporabljamo lahko vodo, prah za žar in peno
- 30. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda B in kakšno gasilno sredstvo lahko uporabimo za pogasitev takšnega požara?**
- plamen; uporabljamo peno, prah, ogljikov dioksid in halone
- 31. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda C in kakšno gasilno sredstvo lahko uporabimo za pogasitev takšnega požara?**
- plamen; uporabljamo poseben prah, ogljikov dioksid in halone
- 32. Kakšen pojav gorenja se pojavlja pri požaru razreda D in kakšno gasilno sredstvo lahko uporabimo za pogasitev takšnega požara?**
- svetleči žar in plamen; uporabljamo prah za žar, droben pesek in zemljo
- 33. Naštej glavne lastnosti dobrega gasilnega sredstva!**
- enostavna uporaba, velik gasilni učinek pri majhni uporabljeni količini, varno mora biti za gasilce in okolje, pri gašenju ne sme povzročati škode, delovati mora na čim več gorljivih snovi, biti mora čim cenejše...
- 34. Kako razvrstimo gasilna sredstva glede na način delovanja?**
- na tista, ki pretežno hladijo, in tista, ki pretežno dušijo
- 35. Kako razvrstimo gasilna sredstva glede na izvor?**
- na naravna in umetna
- 36. Povej čimveč lastnosti vode kot gasilnega sredstva!**
- je najpogostejše sredstvo, na razpolago v večjih količinah, je najcenejše, lahko jo pretakamo po ceveh in jo v posodah prevažamo na večje razdalje, ima hladilni in tudi dušilni učinek, ne ogroža človekovega zdravja in okolja
- 37. Kakšne vrste ročnikov poznamo?**
- navadne, univerzalne in ročnike za posebne namene
- 38. Povej čimveč lastnosti gasilne pene kot gasilnega sredstva!**
- gasi požare razredov A in B večjih razsežnosti, za gašenje niso potrebne večje količine vode
- 39. Povej čimveč lastnosti gasilnega prahu kot gasilnega sredstva!**
- je dobro stabilen in ni strupen, pri gašenju ne povzroča škode, razen pri gašenju električnih naprav...
- 40. Opiši postopek gašenja z gasilnim prahom!**
- z gasilnikom gasimo tako, da se postavimo v smeri vetra in se požaru čim bolj približamo, odstranimo varovalno sponko na ventilnem ročaju, da aktiviramo gasilnik; pri ročnih gasilnikih počakamo 5 sekund, pri prevoznih pa 10 sekund, da se delovni tlak in prah dobro premešata, curek prahu usmerimo naravnost nad gladino goreče površine, tako da se prah od nje odbije v plamen
- 41. Opiši lastnosti ogljikovega dioksida kot gasilnega sredstva!**
- nima škodljivega učinka na snovi, ki jih gasimo, ne prevaja električnega toka, gasi tekočine in pline, ima dušilni učinek v zaprtem prostoru...

42. Opiši postopek gašenja z ogljikovim dioksidom!

- aparat aktiviramo in curek usmerimo v požar; predmete ali tekočine gasimo iz neposredne bližine in to od začetka roba proti sredini v cik-cak smeri

43. Naštej sestavne dele vedrovke!

- ročna črpalka, ročnik, posoda vedrovke z nalepko

44. Kako na splošno delimo gasilnike?

- delimo jih lahko glede na težo, vrsto polnjenja gasilnega sredstva in načina delovanja

45. Kako delimo gasilnike glede na gasilno sredstvo, s katerim so polnjeni?

- na polnjene z vodo, peno, gasilnim prahom, ogljikovim dioksidom, haloni

46. S katerimi podatki mora biti opremljen gasilnik?

- z imenom gasilnega sredstva in označbo primernosti uporabe, z vrsto in količino gasilnega sredstva, z naslovom pooblaščenega podjetja, ki je gasilnik polnilo, ter datumom polnjenja in datumom izvršne kontrole polnjenja, z navodilom za uporabo

47. Kaj je hidrant?

- hidranti so gasilne naprave, ki omogočajo odvzem vode iz vodovodnega omrežja

48. Kakšne vrste hidrantov poznamo glede na tehnično izvedbo?

- nadzemne, podzemne in zidne hidrante

49. Kakšne vrste gasilnih cevi poznamo?

- sesalne, tlačne in visokotlačne

50. Za kaj gasilci uporabljamo sesalne cevi?

- sesalne cevi omogočajo sesanje oziroma črpanje vode iz vodnih zajetij

51. Čemu so namenjene tlačne cevi?

- tlačne cevi so namenjene pretoku vode, ki je pod tlakom

52. Za kaj se uporabljajo spojke različnih dimenzij?

- uporabljajo se za spajanje sesalnih in tlačnih cevi ter raznih naprav

53. Kako delimo spojke glede na njihov namen?

- delimo jih na sesalne, tlačne, toge, slepe in prehodne

54. Kaj je gasilska vodna črpalka?

- gasilske vodne črpalke so naprave za črpanje vode iz vodnih virov

55. Naštej nekaj skupin, v katere razvrščamo gasilska vozila glede na njihov namen?

- poveljniško vozilo, vozilo za gašenje, gasilsko vozilo s cisterno, vozilo za gašenje s prahom, vozilo za gašenje s prahom in vodo, vozilo za gašenje in reševanje z višin, tehnično vozilo...

56. Kakšne vrste gasilskih lestev poznamo?

- ročne in strojne

57. Naštej nevarnosti, ki lahko vplivajo na širitev požara?

- toplotno sevanje, leteče iskre in ogorki, širitev ognja skozi okno, širitev požara v strnjem naselju, eksplozije

58. Kaj je plamenišče?

- plamenišče je najnižja temperatura, do katere moramo segreti tekočino, da se nad gladino tekočine pojavijo gorljivi hlapi v takšni koncentraciji, da se vžgejo z definiranim zunanjim plamenom

59. Kaj je vnetišče?

- vnetišče je najnižja temperatura, do katere moramo segreti snov, da se ta vžge ob uporabi definirane zunanje vira vžiga ter gori tudi po odstranitvi zunanje vira vžiga

60. Našej najpogostejše vzroke za nastanek požara v naravi!

- naravni pojav (strela, vulkanski izbruh, statični preskok, samovžig), človek (požig, igra, malomarnost, nepazljivost, neznanje), tehnične naprave (vlak, avto, delovni stroji)

61. Kakšne vrste požarov v naravi poznamo?

- podtalne, talne, debelne, vršne in kombinirane

62. Kaj je samovžig?

- samovžig je pojav gorenja, ko se neka snov vžge brez zunanjih vplivov

63. Kakšne vrste samovžigov poznamo?

- fizikalni samovžig, kemijski samovžig in biološki samovžig

64. Kakšna je razlika med popolnim in nepopolnim gorenjem?

- popolno gorenje je tisto gorenje, pri katerem so prisotne zadostne količine kisika; pri popolnem gorenju bi z analizo dima ugotovili, da je v njem prisoten samo CO₂, pri nepopolnem gorenju ni prisotnega dovolj kisika, zato so v dimu poleg CO₂ tudi druge snovi

65. Ali je ogljikov dioksid strupen plin?

- ne

66. Ali je ogljikov monoksid strupen plin?

- da

67. Kako ogljikov monoksid vpliva na človekovo zdravje?

- ogljikov monoksid izpodrine kisik iz krvi, ker se lažje veže na rdeča krvna telesa, zato človeško telo ostane brez kisika, ki je nujno potreben za življenje

68. V katere skupine razvrščamo gasilska vozila glede na njihov namen uporabe?

- poveljniško vozilo, vozilo za gašenje, gasilsko vozilo s cisterno, vozilo za gašenje s prahom, tehnično vozilo

69. Čemu služijo avtocisterne?

- avtocisterne služijo za dovoz vode na požarišče oziroma za razvoz pitne vode

70. Čemu služijo avtolestve?

- avtolestve služijo za dostop gasilcev v višja nadstropja in za reševanje ljudi iz višjih nadstropij

71. Kako delimo gasilska vozila glede na skupno težo in njihov namen?

- delimo jih na lahka vozila, srednje težka vozila in težka vozila